

هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا

@arabic_yazdahom

❖ اَلْفِعْلُ الْمَجْهُولُ

به عبارتهای زیر توجه کنید:

نفت از زمین استخراج شد.

نفت به کشورهای صنعتی صادر می شود.

انجام دهنده فعل (فاعل) در عبارتهای مزبور چه کسی است؟

همانگونه ملاحظه می کنید انجام دهنده فعل (فاعل) با به کار بردن کلمه « شد » ناشناس ماند.

نتیجه: برای مجهول کردن فعل در زبان فارسی از فعلِ کمکی « شد » استفاده می شود.

✓ فعل مجهول به فعلی گفته می شود که فاعل آن ناشناس باشد.

✓ در برابر فعل مجهول فعل معلوم قرار دارد.

در زبان عربی فعلِ مجهول چگونه است؟

به عبارتهای عربی جمله های مزبور توجه کنید:

أُسْتُخْرِجَ النَّفْطُ مِنَ الْأَرْضِ.

يُصَدَّرُ النَّفْطُ إِلَى الْبُلْدَانِ الصَّنَاعِيَّةِ.

همانگونه ملاحظه کردید در زبان عربی حرکت های فعل مجهول تغییر می کند.

حرکت عین الفعل در فعل ماضی مجهول (أُسْتُخْرِجَ) مکسور (-) و حروف متحرک قبل از آن مضموم (ُ) است.

و در مضارع مجهول (يُصَدَّرُ) حرکت عین الفعل مفتوح (-) و حرف مضارعه مضموم (ُ) می باشد.

✓ نکته: فعل امر مجهول نمی شود.

❖ نائب الفاعل

در گذشته خواننده اید که هر فعلی (فعل معلوم) به « فاعل » نیاز دارد. حال بدانید اگر فعلی مجهول باشد مفعول در

مقام فاعل ایفاء نقش می کند که به آن « نائب فاعل » می گویند. نائب فاعل تمام ویژگی های فاعل را دارد؛ مانند:

﴿ ... سَتَكْتُبُ شَهَادَتَهُمْ وَيَسْأَلُونَ ﴾ (سَتَكْتُبُ: فعل مجهول - شهادة: نائب فاعل و مرفوع به ضمه)

﴿ يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيْمَاهُمْ ﴾ (يُعْرِفُ: فعل مجهول - الْمُجْرِمُونَ: نائب فاعل و مرفوع به واو)

يُصْنَعُ الْكُرْسِيُّ فِي الْمَصْنَعِ. (يُصْنَعُ: فعل مجهول - الْكُرْسِيُّ: نائب فاعل و مرفوع به ضمه)

(سراسری تجربی ۸۳)

۱۲۳- عَيْنُ الْمَبْنِيِّ لِلْمَعْلُومِ:

أ) كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ الصِّيَامَ!

ب) يُعْرِفُ النَّاسُ بِكَلَامِهِمْ!

ج) يُعْرِفُ الصَّدِيقُ الْوَفِيَّ عِنْدَ الشَّدَائِدِ!

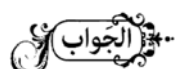
د) أَيُّهَا الطَّلَابُ مُنْعَتُمْ مِنَ التَّكَاثُلِ!

در گزینه « أ » فعل « كَتَبَ » با توجه به حرکاتش فعل معلوم و کلمه « اللَّهُ » فاعل آن است (خداوند روزه را

بر شما واجب کرد) در گزینه های دیگر فعلهای « يُعْرِفُ »، « يُعْرِفُ » و « مُنْعَتُمْ » با توجه به حرکاتشان

فعل مجهول و کلمات « اللَّهُ »، « الصَّدِيقُ » و ضمیر « تم » به ترتیب نائب فاعل آنها است.

البته در سؤال کنکور حرکات فعل نیامده و باید از سایر قرائن موجود در جمله به جواب صحیح برسیم.

السؤال

۱۲۴- عَيْنِ الْمَبْنِيِّ لِلْمَعْلُومِ:

- أ) عَلَى امْتِدَادِ الْأَنْبِيَاءِ تُوجَدُ أَعْمَدَةُ الْأَنْصَالِ.
 ب) تُسْتَخْدَمُ آلَاتٌ لِتَقْلِيلِ الضَّغِطِ حَتَّى تَبْقَى الْأَنْبِيَاءُ سَالِمَةً.
 ج) نَحْضَلُ مِنَ النَّفْطِ عَلَى مُشْتَقَّاتٍ كَثِيرَةٍ كَالْبِنزِينَ وَ الزُّيُوتِ.
 د) يَنْقَلُ النَّفْطُ مِنَ الْأَبَارِ أَوْ الْمَوَائِنِ إِلَى الْمَصَافِي عَبْرَ الْأَنْبِيَاءِ.

الجواب

❖ أنواع الفاعل و نائب الفاعل

فاعل و نائب فاعل در زبان عربی بر سه نوعند:

۱- اسم ظاهر

در صورتی که فاعل یا نائب فاعل به صورت يك اسم مستقل و جداگانه بعد از فعل بیاید؛ مانند:

﴿ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴾ (اللَّهُ: فاعل و مرفوع به ضمه)

﴿ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ ﴾ (الْقُرْآنُ: نائب فاعل و مرفوع به ضمه)

۲- ضمیر بارز

در صورتی که فاعل یا نائب فاعل یکی از ضمائر متصل (شناسه فعل) باشد؛ مانند:

﴿ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ ﴾ (فاعل: ضمیر «واو» در «يَدْخُلُونَ»)

﴿ النَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴾ (فاعل: ضمیر «الف» در «يَسْجُدَانِ»)

﴿ وَ مَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴾ (نائب فاعل: ضمیر «واو» در «أَرْسَلُوا»)

﴿ لَئِن أَخْرَجْتُم لَتَخْرَجَنَّ مَعَكُمْ ﴾ (نائب فاعل: ضمیر «تَم» در «أَخْرَجْتُمْ»)

۳- ضمیر مستتر

در صورتیکه فاعل یا نائب فاعل به صورت اسم ظاهر یا ضمیر متصل (شناسه فعل) در جمله ذکر نشود،

یکی از ضمائر منفصل (هو ، هي ، أنت ، أنا و نحن) در داخل فعل، مستتر (پنهان) خواهد بود؛ مانند:

الْكَلَامُ كَالدَّوَاءِ. قَلِيلُهُ يَنْفَعُ وَ كَثِيرُهُ قَاتِلٌ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (فعل معلوم: يَنْفَعُ - فاعل: ضمیر مستتر)

﴿ وَ لَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ ﴾ (فعل مجهول: يُقْتَلُ - نائب فاعل: ضمیر مستتر)

(سراسری ریاضی ۹۱)

۱۲۵- عَيْنِ نَائِبِ الْفَاعِلِ لَيْسَ ضَمِيرًا مُسْتَتِرًا:

السؤال

أ) لَمْ يُؤَيِّدْ كَلَامٌ هَذَا الْعَالِمُ فِي الْجَلْسَةِ الْمَاضِيَةِ!

ب) كَأَنَّ عَقُولَهُمْ قَدْ غُسِلَتْ فَتَغَيَّرَ طَرِيقُ حَيَاتِهِمْ!

ج) مَنْ قَصَدَ الْحَيَاةَ الطَّيِّبَةَ مُنِعَ مِنَ التَّكَاسُلِ!

د) إِنْ نَفْسَكَ تُخْتَبِرُ مِصَائِبَ صَعْبَةٍ فِي الْحَيَاةِ!

الجواب

در گزینه « أ » فعل « لَمْ يُؤَيِّدْ » با توجه به حرکاتش فعل مجهول است و کلمه « کلام » با توجه به إعراب و ترجمه

(چه چیزی تأیید نشد؟ کلام) نائب فاعل آن است بنابراین در این گزینه نائب فاعل اسم ظاهر است و در سایر

گزینه ها در فعلهای مجهول « غُسِلَتْ »، « مُنِعَ » و « تُخْتَبِرُ » نائب فاعل به صورت ضمیر مستتر است.

در سؤال کنکور به حرکت اول فعل مجهول اکتفاء شده است.

- ۱- فاعل و نائب فاعل فقط در صیغه های مفرد مذکر غائب (للاغائب) و مفرد مؤنث غائب (للاغائبة) می تواند به صورت اسم ظاهر بیاید. به عبارت دیگر اگر فاعل یا نائب فاعل فعلی اسم ظاهر باشد آن فعل دو حالت بیشتر ندارد، یا « مفرد مذکر غایب » است و یا « مفرد مؤنث غائب »؛ مانند:
- إِنَّهُ أَخَذَ جَائِزَةً ذَهَبِيَّةً. (فعل: أَخَذَ - فاعل: ضمیر مستتر)
- نَجَحَ كَاطِمٌ فِي الْمُسَابَقَةِ. (فعل: نَجَحَ - فاعل: كَاطِمٌ - نوع فاعل: اسم ظاهر)
- تُعْرَفُ الْأَشْيَاءُ بِأَصْدَادِهَا. (فعل مجهول: تُعْرَفُ - نائب فاعل: الْأَشْيَاءُ - نوع نائب فاعل: اسم ظاهر)
- ﴿ لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ﴾ (فعل: لَا يَتَّخِذِ - فاعل: الْمُؤْمِنُونَ - نوع فاعل: اسم ظاهر)
- ۲- اگر فعل به صورت مثنی یا جمع بیاید فاعل و نائب فاعل آن به صورت ضمیر بارز است؛ مانند:
- ﴿ وَ لَا تَقْرَبُوا هَذِهِ الشَّجَرَةَ ﴾ (فعل معلوم مثنی: لَا تَقْرَبُوا - فاعل: ضمیر بارز الف)
- ﴿ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴾ (فعل مجهول جمع: يُرْجَعُونَ - نائب فاعل: ضمیر بارز واو)
- ۳- اگر فاعل یا نائب فاعل جمع غیر عاقل باشد، فعل به صورت مفرد مؤنث می آید؛ مانند:
- ﴿ وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴾ (فعل مجهول: تُرْجَعُ - نائب فاعل: الْأُمُورُ)
- ﴿ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ﴾ (فعل معلوم: تَجْرِي - فاعل: الْأَنْهَارُ)
- ۴- اسم اشاره می تواند فاعل یا نائب فاعل واقع شود اما اگر بعد از فعل ضمیر منفصل بیاید فاعل یا نائب فاعل نیست و برای تأکید است؛ مانند:
- ﴿ أَوْحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنَ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ ﴾ (هَذَا: نائب الفاعل و مرفوع)
- ﴿ وَ يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ ﴾ (أَنْتَ: تأکید)

السؤال

- ۱۲۶- عَيْنُ نَائِبِ الْفَاعِلِ يَكُونُ ضَمِيرًا بَارِزًا:
- (أ) الْعَمَالُ يَصْعَوْنَ أَنْبُوبًا فِي الْبَيْتِ.
- (ب) الصَّدِيقُ الْحَقِيقِيُّ يُعْرَفُ عِنْدَ الصُّعَابِ.
- (ج) عُرِفَ النَّفْطُ مِنَ الْقَدِيمِ الزَّمَانِ وَ كَانَ يُجْمَعُ مِنْ سَطْحِ الْأَرْضِ.
- (د) يُصْنَعُ مِنَ النَّفْطِ الْمَطَاطُ وَ الْعُطُورُ وَ الْأَدْوِيَّةُ وَ مُبِيدَاتُ الْحَشْرَاتِ.

الجواب

السؤال

- ۱۲۷- عَيْنُ نَائِبِ الْفَاعِلِ لَيْسَ اسْمًا ظَاهِرًا:
- (أ) يُعْلَقُ الْأَنْبُوبُ بِمِفَاتِيحٍ.
- (ب) النَّفْطُ يُسْتَخْرَجُ مِنْ بَاطِنِ الْأَرْضِ.
- (ج) عَلَى امْتِدَادِ الْأَنْبُوبِ لَا تَوْجَدُ أَعْمَدَةُ الْكَهْرَبَاءِ.
- (د) تُنْقَلُ مُشْتَقَّاتُ النَّفْطِ مِنَ الْمَصَافِي إِلَى مَحَطَّاتِ الْوُقُودِ فِي الْبِلَادِ.

الجواب

انواع فاعل و نائب فاعل (اسم ظاهر، ضمائر بارز و مستتر) در فعل ماضی و مضارع

فعل و فاعل و نائب فاعل				ضمیر	نام صیغه به عربی	تعداد	جنس	صیغه
فاعل و نائب فاعل	مضارع	فاعل و نائب فاعل	ماضی					
اسم ظاهر یا مستتر	يَذْهَبُ	اسم ظاهر یا مستتر	ذَهَبَ	هُوَ	لِلْغَائِبِ	مفرد	مذکر	غائب
الف	يَذْهَبَانِ	الف	ذَهَبَا	هُمَا	لِلْغَائِبَيْنِ	مثنی		
واو	يَذْهَبُونَ	واو	ذَهَبُوا	هُمْ	لِلْغَائِبِينَ	جمع		
اسم ظاهر یا مستتر	تَذْهَبُ	اسم ظاهر یا مستتر	ذَهَبَتْ	هِيَ	لِلْغَائِبَةِ	مفرد	مؤنث	
الف	تَذْهَبَانِ	الف	ذَهَبَتَا	هُمَا	لِلْغَائِبَتَيْنِ	مثنی		
نون	يَذْهَبْنَ	نون	ذَهَبْنَ	هُنَّ	لِلْغَائِبَاتِ	جمع		
مستتر	تَذْهَبُ	ت	ذَهَبْتَ	أَنْتَ	لِلْمُخَاطَبِ	مفرد	مذکر	مخاطب
الف	تَذْهَبَانِ	تُما	ذَهَبْتُمَا	أَنْتُمَا	لِلْمُخَاطَبَيْنِ	مثنی		
واو	تَذْهَبُونَ	تُمْ	ذَهَبْتُمْ	أَنْتُمْ	لِلْمُخَاطَبِينَ	جمع		
یاء	تَذْهَبِينَ	تِ	ذَهَبْتِ	أَنْتِ	لِلْمُخَاطَبَةِ	مفرد	مؤنث	
الف	تَذْهَبَانِ	تُما	ذَهَبْتُمَا	أَنْتُمَا	لِلْمُخَاطَبَتَيْنِ	مثنی		
نون	تَذْهَبْنَ	تُنَّ	ذَهَبْنَّ	أَنْتُنَّ	لِلْمُخَاطَبَاتِ	جمع		
مستتر	أَذْهَبُ	تُ	ذَهَبْتُ	أَنَا	لِلْمُتَكَلِّمِ وَحْدَهُ	مفرد	مذکر یا مؤنث	متکلم
مستتر	تَذْهَبُ	نا	ذَهَبْنَا	نَحْنُ	لِلْمُتَكَلِّمِ مَعَ الْغَيْرِ	مثنی یا جمع		

انواع فاعل (ضمائر بارز و مستتر) در فعل امر و نهی

فعل و فاعل				ضمیر	نام صیغه به عربی	تعداد	جنس	صیغه
فاعل	نهی	فاعل	امر					
مستتر	لا تَذْهَبُ	مستتر	إِذْهَبُ	أَنْتَ	لِلْمُخَاطَبِ	مفرد	مذکر	مخاطب
الف	لا تَذْهَبَا	الف	إِذْهَبَا	أَنْتُمَا	لِلْمُخَاطَبَيْنِ	مثنی		
واو	لا تَذْهَبُوا	واو	إِذْهَبُوا	أَنْتُمْ	لِلْمُخَاطَبِينَ	جمع		
یاء	لا تَذْهَبِي	یاء	إِذْهَبِي	أَنْتِ	لِلْمُخَاطَبَةِ	مفرد	مؤنث	
الف	لا تَذْهَبَانِ	الف	إِذْهَبَانِ	أَنْتُمَا	لِلْمُخَاطَبَتَيْنِ	مثنی		
نون	لا تَذْهَبْنَ	نون	إِذْهَبْنَ	أَنْتُنَّ	لِلْمُخَاطَبَاتِ	جمع		

❖ فن ترجمه

در درسهای گذشته با ترکیب وصفی - اضافی آشنا شدید. اینگونه ترکیبات را چگونه باید ترجمه کرد؟ در زبان عربی اگر کلمه ای هم صفت و هم مضاف إليه داشته باشد اول مضاف إليه سپس صفت می آید؛ مانند: مَدْرَسَتُنَا الْكَبِيرَةُ ، حَقِيبَةُ سَعِيدِ الْجَمِيلَةِ (موصوف + مضاف إليه + صفت)؛ اما در زبان فارسی این ترکیب برعکس است یعنی اول صفت سپس مضاف إليه می آید: مدرسه بزرگ ما ، کیف زیبای سعید (موصوف + صفت + مضاف إليه) اشتباه نکنید!!!!!!

جمله های اسمیه با ترکیب وصفی - اضافی شباهتها و تفاوتهایی دارد که باید به آنها توجه نمود. در ترکیب وصفی - اضافی، صفت (کلمه آخر) معمولاً با حرف « أَل » همراه است اما در جمله های اسمیه خبر (آخرین کلمه) بدون « أَل » می آید؛ مانند:

ترکیب وصفی - اضافی	جمله های اسمیه
فَرِيقُ الْمَدْرَسَةِ الْفَائِزُ: تیم برنده مدرسه	فَرِيقُ الْمَدْرَسَةِ الْفَائِزُ: تیم مدرسه، برنده است.
مَرْزَعَةُ الْجَارِ الْكَبِيرَةِ: کشتزار بزرگ همسایه	مَرْزَعَةُ الْجَارِ الْكَبِيرَةِ: کشتزار همسایه، بزرگ است.
حَقِيبَةُ سَعِيدِ الْجَمِيلَةِ: کیف زیبای سعید	حَقِيبَةُ سَعِيدِ الْجَمِيلَةِ: کیف سعید، زیباست.

(سراسری انسانی ۸۷)

۱۲۸- عَيِّنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي التَّرْجَمَةِ:

«مُنْذُ عَرَفْتُ مَفَاهِيمَ الْقُرْآنِ الْقَيِّمَةَ، أَسْتَمِعُ إِلَيْهِ بِكُلِّ دَقَّةٍ عِنْدَمَا يَقْرَأُ!»

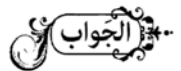
(أ) از وقتی مفاهیم ارزشمند قرآن را شناختم، هنگامی که خوانده می شود با تمام دقت بدان گوش می کنم!

(ب) از وقتی ارزش زیاد مفهومی قرآنی را شناختم، هنگامی که تلاوت می شود در فهم آن دقت زیاد می نمایم!

(ج) آنگاه که مفاهیم قرآن برایم روشن شد، وقت تلاوت آن با دقت بسیار زیاد بدان گوش میدهم!

(د) از هنگامی که با مفهوم های ارزشمند قرآنی آشنا شدم، وقتی قرآن می خواند می شود در گوش کردن بدان کاملاً دقت می کنم!

ترکیب وصفی - اضافی در عبارت مزبور «مَفَاهِيمَ الْقُرْآنِ الْقَيِّمَةَ» می باشد لذا کلمه ارزشمند (الْقَيِّمَةَ) را به عنوان صفت به مفاهیم می چسبانیم و کلمه قرآن را بعد از آن می آوریم؛ «مَفَاهِيمَ یا مفهوم های ارزشمند قرآن». که فقط گزینه «أ» این ویژگی را دارد. لذا جواب صحیح گزینه «أ» است.

۱۲۹- مَيِّزِ الْخَطَأَ فِي التَّرْجَمَةِ:

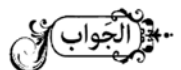

(أ) ﴿ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴾ همانا او از بندگان مخلص ما است.

(ب) بِلَادُنَا غَنِيَّةٌ بِالنَّفْطِ وَالْغَازِ. کشور ثروتمند ما دارای نفت و گاز است.

(ج) أَسْلَامٌ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. بر ما و بر بندگان صالح خداوند سلام باد.

(د) عَرَفْتُ صَدِيقِي الْحَقِيقِي عِنْدَ الصُّعَابِ. دوست حقیقی ام را هنگام سختی شناختم.

السؤال

۱۳۰- ما هُوَ نائِبُ الفاعِلِ فِي العِبارةِ التَّالِيَةِ:

«تُسْتَخْدَمُ آلاتٌ لِتَقْلِيلِ الضَّغْطِ حَتَّى تَبْقَى الأَنْابِيبُ سَالِمَةً.»

(أ) آلات (ب) الضَّغْط (ج) الأَنْابِيب (د) سَالِمَةً

الجواب

السؤال

۱۳۱- عَيَّنِ المَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ للكَلِمَةِ الَّتِي أُشِيرَ إليها بِخطِّ:

﴿ وَ مَا تُجْرَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴾

(أ) الفاعِل (ب) نائِبُ الفاعِل (ج) الصِّفَة (د) مضافٌ إليه

الجواب

السؤال

۱۳۲- عَيَّنِ الصَّحِيحَ فِي الإِعْرَابِ:

(أ) حَلَوِيَّاتٌ مَدِينَةٌ يَزِدُ لَدَيْدَةً جِدًّا. (لَدَيْدَةٌ: صفة و مرفوع)

(ب) أَلْنَفْطُ سَائِلٌ أَسْوَدُ تُصْنَعُ أَشْيَاءٌ كَثِيرَةٌ مِنْهُ. (سَائِلٌ: خبر و مرفوع)

(ج) سَمِعَ صَوْتٌ قَوِيٌّ مِنْ بَعِيدٍ، فَخَافَ الجَمِيعُ. (صَوْتٌ: فاعل و مرفوع)

(د) كَمَ سَاعَةٌ تَسْتَعْرِقُ السَّفْرَةَ مِنْ مَكَّةَ إِلَى المَدِينَةِ المُنَوَّرَةِ؟ (السَّفْرَةُ: نائِبُ الفاعِل و مرفوع)

الجواب

السؤال

۱۳۳- عَيَّنِ الجُمْلَةَ غَيْرَ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ مَا جَاءَ بَيْنَ القَوَسَيْنِ:

(أ) طَعَامُ القُطُورِ. (الرُّزْزُ)

(ب) مَادَّةٌ كَالْبِنزِينِ وَ النِّفْطِ وَ العَازِ. (الرُّبُتُ)

(ج) حُفْرَةٌ يُسْتَخْرَجُ المَاءُ أَوْ النِّفْطُ مِنْهَا. (البِئْرُ)

(د) مَكَانٌ عَلَى سَاحِلِ البَحْرِ تُشَاهَدُ السُّفُنُ إِلَى جَنْبِهَا. (الْمِيناءُ)

الجواب

السؤال

۱۳۴- عَيَّنِ الأَصْحَحَ وَ الأَدَقَّ فِي التَّرْجُمَةِ:

« إِنَّ إِيرانَ مِنْ أَكْبَرِ وَ أَنْجَحِ الدُّوَلِ المُصَدَّرَةِ لِلنِّفْطِ. »

(أ) قطعاً ایرانِ بزرگ یکی از کشورهای موفقِ صادر کننده نفت است.

(ب) قطعاً ایرانِ بزرگ از موفق ترین کشورهای صادر کننده نفت است.

(ج) قطعاً ایرانِ از بزرگترین و موفق ترین کشورهای صادر کننده نفت است.

(د) قطعاً ایرانِ از بزرگترین کشورهایی است که در صدور نفت موفق است.

الجواب

« البحث العلمي »

❖ آیات عن النعم:

﴿ لئن شكرتم لأزيدنكم ﴾ (ابراهیم - ۷)

اگر سپاسگزار باشید به یقین بر (نعمت) شما می‌افزایم.

﴿ وإن تعدوا نعمت الله لا تحصوها ﴾ (ابراهیم - ۳۴)

و اگر [بخواهید] نعمت خداوند را بشمارید، نمی‌توانید آن را شمارش کنید.

﴿ يا أيها الذين آمنوا كلوا من طيبات ما رزقناكم و اشكروا لله إن كنتم إياه تعبدون ﴾ (بقره - ۱۷۲)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از نعمتهای پاکیزه‌ای که روزی شما کرده‌ایم، بخورید و خدا را شکر کنید اگر تنها او را می‌پرستید.

﴿ وَ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَ غَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَ النَّخْلَ وَ الزَّيْتُونَ وَ الرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَ غَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَ آتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَ لَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴾ (أنعام - ۱۴۱)

و اوست کسی که باغهایی با داربست و بدون داربست، و خرما، و کشتزار با میوه‌های گوناگون آن، و زیتون، و انار، شبیه به یکدیگر و غیر شبیه پدید آورد. از میوه آن- چون ثمر داد- بخورید، و حق [بینوایان از] آن را روز بهره‌برداری از آن بدهید، و [لی] زیاده‌روی نکنید که او اسرافکاران را دوست ندارد.

❖ حدیث عن النعم:

الإمام علي عليه السلام: "إن من النعم سعة المال، و أفضل من سعة المال صحة البدن، و أفضل من صحة البدن تقوى القلب".

(بحار الانوار، جلد ۶۷، صفحه ۵۱)

همانا از جمله نعمتها وسعت مال است و برتر از وسعت مال سلامتی جسم و برتر از سلامتی جسم تقوای دل است.

❖ کلام جمیل عن النعم:

الرجل الحكيم هو الذي يعتبر أن الصحة هي أعظم نعمة للإنسان. (بقراط)

شخص دانا و حکیم کسی است که پند بگیرد به اینکه سلامتی بزرگترین نعمت برای انسان است.

النعم ثلاث: نعمة حاصلة يعلم بها العبد و نعمة منتظرة يرجوها و نعمة هو فيها لا يشعر بها. (ابن القيم)

نعمت بر سه نوع است: نعمتی که به دست آمده و بنده به آن آگاه است، نعمتی که مورد انتظار است تا [انسان] آن را به دست آورد و نعمتی که [انسان] در آن قرار دارد و احساسش نمی‌کند.

❖ شعر جمیل عن النعم:

وَ إِذَا الْفَتَى ظَفَرَتْ يَدَاهُ بِنِعْمَةٍ فَدَوَّامُهَا بِدَوَامِ شُكْرِ الْمُنْعِمِ (محمد متولي الشعراوي)

زمانی که شخصی به نعمتی دست پیدا کند، آن نعمت با مداومت در شکر و سپاس از سوی شخص برخوردار از نعمت دوام و استمرار می‌یابد.

❖ مثل عربي عن النعم:

بالشكر تدوم النعم.

نعمتها با سپاسگزاری [از خداوند] استمرار می‌یابد. از اپلیکیشن پادرس